

PAPUS

Základy
praktické
magie

Základy praktické magie

MUDr. Gérard Encausse
(Papus)

VOLVOX GLOBATOR

ZÁKLADY PRAKTICKÉ MAGIE

MUDr. Gérard Encausse (Papus)

přeložil Miloš Maixner

© VOLVOX GLOBATOR, 1996

Épilogue © Milan Nakonečný, 1996

ISBN 978-80-7511-161-6

Z francouzského originálu

přeložil Miloš Maixner

Odborný poradce Milan Nakonečný

Doslov Milan Nakonečný

Jazyková úprava Terezie Houšková

Obálka Honza Šavrda

Vydalo nakladatelství & vydavatelství

VOLVOX GLOBATOR

Štítného 17, 130 00 Praha 3

www.volvox.cz

jako svou 946. publikaci

E-knihu z písma Free Serif připravil purehtml.cz

Vydání šesté, ve VOLVOX GLOBATOR čtvrté

Praha 2016

Adresa knihkupectví:

VOLVOX GLOBATOR

Štítného 16, Praha 3

Všem, kdo našli v lidském životě záhady, a chtějí nejprve pochopit a pak uskutečnit v sobě samých pravý život lidské bytosti

K novému vydání

Když jsem poprvé svěroval veřejnosti svůj překlad Papusovy znamenité knihy o „Magii“, nestalo se tak bez některých pochybností o její osud. Byl jsem si jist tím, že náš lid není nepřičetné děcko, u něhož by bylo třeba mnohem úzkostlivější literární opatrnosti než kdekoliv jinde, a proto mi byly lhostejné výtky některých chabých duší z kruhů takzvaných okultistů-theosofů, kteří mi vytýkali, že čtenáře nezodpovědně vydávám v nebezpečné pokušení – zdá se mi směšné tvořit spolky a společnosti, zabývající se okultními, abnormálními a nadsmyslnými psychickými a světovými záhadami, a přitom se chvěť před každým pokusem a praktickým použitím psychických a životních sil jako před strašidelnou propastí „černé magie“, vedoucí smělce nezbytně ke zničení, v němž je jen pláč a skřípění zubů. A jsem si jist tím, že je vždy zdrávo podat hledajícímu pomůcku schopnou i jen nepatrně osvětlit stezku, po níž baží – neboť nerozum i bez cizí pomoci vždy nalezne cestu k tropení pošetilostí, a já si příliš nevážím nevinnosti, která hříchu nečiní z nevědomosti; zato však ze zkušenosti vím, jak lehko se zamotá do obtíží i nejlepší vůle, nedostane-li se jí na vytoužené půdě nejmenšího správného pokynu od těch, kdo tu kráčí před ní. Přesvědčen, že Papusova kniha je průzračná pro každého, kdo ji vezme do ruky s jasnou hlavou a zdravou snahou, nebál jsem se svěřit ji obecně komukoliv, protože vím, že Papus a jeho analytická, kritická a ujasňující škola nenadělala mezi snaživci neznáma ani zdaleka tolik škody a zmatku jako dogmatizující a fanatický Allan Kardec a jeho nauky.

A ve výsledku jsem se nijak nezklamal. Kniha měla velký ohlas a i u nás mnohému posloužila, aby našel správný názor na podstatu

psychické sebevýchovy, která dnes vítězně jde světem, hlavně ve své mravní aplikaci jako „amerikanismus“, z jehož školy působí knihy Swet Merdenovy, Gouldovy, Mulfordovy a jiné tak úspěšně i u nás. Myslící čtenář nalezne pro tyto i jiné směry plné vysvětlení v první a druhé části Papusovy knihy. A kdo opravdu tuto část „Magie“ pochopil a strávil, pro toho část třetí neskrývá ani nebezpečí, ani záhady; pochopil totiž, čím tato část je, totiž zajímavým příkladem, jak je možno vnějším uspořádáním působivých efektů vyvolat a k účinné práci přivést ty složky naší psychické podstaty, které zpravidla zůstávají neúčinné, protože dřímají pod příkrovem navykých myšlenek a nacvičených cest „obvyklosti“.

Sugesce bývá prohlašována za klíč k psychickým silám. Pak je ale obraznost dveřmi, jimiž se vchází do tajemné dílny těchto sil, a není jiné cesty, kudy tam nenásilně vniknout a kudy je zdravě a svěže vypustit. Moderní poznatky pokusné psychologie našly i jiné cesty, např. mechanické nebo elektrické podráždění nervových a mozkových středisek. Ale tato cesta, právě jako cesta dráždidel chemických (narkotik), činí z člověka stroj a zasahuje do přirozeného vývoje buď neúčinně, nebo ještě mnohem nebezpečněji nežli cesta osobité autosugesce a obraznosti, řízené vlastní uvědomělou rozvahou.

A co se týká nebezpečí, že se ukvapený experimentátor vystavuje ovládnutí protilidskými silami a bytostmi astrálního světa, ukázalo se, že jsem správně a právem počítal s mravní zralostí a životní výspělostí našeho lidu. Jestliže někde v Evropě, pak jistě v našem národě je vyvinuto nejvyšší, mravní středisko lidské bytosti, které lpíc pevně na pravdě, dobru, kráse a obecné prospěšnosti života, uvádí člověka přímo do spojení s božstvím a božským vlivem v přírodě i v člověku, a je tak samo bezpečnou a spolehlivou ochranou proti nebezpečím a poblouzením animických složek, která sama jsou s to vydat člověka napospas nelidským proudům.

„Všechno zlo přichází zvenčí“ – proto ten, kdo ve skutečnosti není než vnějším útvarem a shlukem vážných schopností, se při sebemenším

otřesu snadno rozkládá na své prvky. Avšak člověk opravdový, mravní a duchovně vyspělý, člověk skutečný, prochází ohněm nedotčen, ale jen upevněn a utvrzen. Život zevních cílů a zevních požitků je všude stejně nebezpečný pro ty, kdo v sobě nemají vnitřní oporu – vědomosti a znalosti mohou dát jen novou formu osobnímu rozkladu.

Pro bytosti nezdravé a chybné skýtá „život“ dost nebezpečí i ve své „normální“ podobě; zneužívání zevních radostí, sledování nízkých pudů a poddávání se nesevdomitým a nezodpovědným chtíčům denně ničí a rozkládá lidi a lidičky kolem nás přímo ve „společnosti“ – proto není třeba šedivět starostí před astrálním nebezpečím – kde konec konců vůči nebezpečí přímému, zřejmému a rychlému lidská bytost spíše a účinněji nalezne sílu vzdoru a sebeobranu než proti plíživému a zákeřnému jedu obyčejného požitkářství.

Kdo tedy přikračuje k prahům neznáma z touhy po pouhé senzaci, ať se toho zdrží. Hraní karet a zábava lehkých mravů jej zničí příjemněji – a stejně bezpečně.

Kdo ale cítí skutečnou touhu po poznání, ať studuje bez obav všude, kde je předmět příbuzný a dostupný jeho chápání.

Ale k praktickým pokusům ať přikračuje jen ten, kdo je nesen touhou prospět světu a využít své síly k obecnému užitku. Za tohoto vedení je nesmysl čehokoliv se bát.

Veliká mravní vyspělost našeho lidu se ukázala i v poslední u nás vypuklé epidemii hypnotických představení. Ač je hypnóza přinejmenším stejně nebezpečná jako cokoli jiného, ocitne-li se v nesevdomitých rukou, dosud se u nás nevyskytl případ skutečného zneužití a vykořistění hypnotismu k zločinným účelům. A tak epidemie přešla několika nervovými otřesy a vzápětí to měla dobré, takže opět včas otrásla materialistickou zaujatostí a upozornila na hlubší zájmy a záhady lidské bytosti a lidského života. Obecné volání po zákazu poškozování lidí veřejnými produkcemi, které konec konců, i když je konají lékaři, přece jen vždy zanechávají v lidské bytosti jisté

nezacelené nebo odumřelé jizvy, svědčí o tom, jak mnoho smyslu pro mravní zodpovědnost u nás je. A proto je jasné, že je na čase přestat se skrýváním a opatrnickvím, ale podat veřejnému zájmu uvědomělou a schopnou ruku.

Jako první svazek byla zvolena Papusova „Magie“, neboť ve světové literatuře sotva existuje jiný spis, schopný podat tolik informací najednou. Teoretická první část je skutečným klíčem všech okultních a psychických nauk a její soustava byla od té doby jen upevněna a zdůvodněna všemi poznatky moderní psychologické a „metapsychické“ vědy. Druhá část, praktická a sebevýchovná, je skutečným souborem všech hlavních údajů, které v tomto směru máme a které jsou jinde v jednotlivostech rozpracovány do podrobností. A je zajímavé a pro duševní zaměření našeho národa charakteristické, že obě tyto části vždy poutaly hlavní zájem našeho čtenářstva.

Proto jsem se odhodlal vydat první dvě části Papusovy knihy zvlášť a umožnit tím čtenářům získat je levněji než v knize celé. Další část, „Adaptaci“, jistě stejně uvítají všichni, kteří nejen pročetli, ale kteří se i propracovali úlohami a poznatky první části.

Druhý díl pak doplním krátkou úvodní studií, abych usnadnil vniknout do jeho podstaty těm, kdo neznají cizí řeči a nemají dostatečnou přípravu k podobnému studiu odjinud.

Překladatel

Překladatelova předmluva k 1. vydání

Situační pohled na moderní okultismus

Papusova „Magie“ je určena k tomu, aby se českému čtenáři stala můstkem, po němž by přešel od zděděných názorů do onoho nesmiřného kraje „neznáma“, o kterém si duše dovoluje jen snít ve chvílích intimního pohroužení do svých skrytých tužeb a který byl dosavadním a dosud převládajícím názorem prohlašován buď ze nepoznatelný našemu vědění, nebo vůbec za neskutečný.

Toto ustavičné, znovu a znovu slýchané tvrzení o omezenosti našeho poznávání, tyto stále opakované názory, že úzký kruh vjemů moderní vědou již probádaných považujeme za celý širý boží svět a nepokoušíme se ani nahlédnout přes onu zeď, kterou kolem nás postavila zaujatost našich učitelů.

Tito učitelé jsou v našich očích stále ještě ozářeni svatozáří oné zásluhy, že nás svou vědou osvobodili z područí bývalých učitelů, kteří nám dávali duchovní a budoucí život za cenu hmotné přítomnosti, nehodné, nedůstojné a prozatímní – – –

Ale není již možno bránit se skličujícímu vědomí, že jsme z rukou materialistické vědy nabyli hmotné žití za cenu života duchovního. Dnes v naší duši žijí stejně silně a nevyvratně dva jasné ideály: svoboda zevní individuální snahy a vědomí duchovního ideálu.

Materialismus nám dal svobodu, ale zploštil, ořezal náš duchovní život. Posíleno cvikem nabytým za jeho vedení, obrací dnes lidstvo zraky tam, kde nikdy nepřestala pálit touha po tom, co mu bylo materialismem odňato: vrací se k tajům duševního života; ne již jako závislé, hlídané děcko, ale jako samostatný, sebeurčením hrdý badatel a dobyvatel.

Vrací se k oněm krajům duše, o nichž mu kdysi pouze nejasně

vyprávěla duchovní chůva a o nichž pak nechtěl nic vědět hmotný učitel.

Bylo učiněno mnoho pokusů o vniknutí do onoho neznámého nadhmotného kraje mystéria, kraje skrytého čili okultního světa, a bylo zkoušeno mnoho různých prostředků: jedni spoléhají na prostředky, jimiž věda dobyla hmotnou přírodu, a vlastními silami probádávají tyto taje v moderní pokusné transcendentní psychologii. Druzí se zcela poddávají vlivu onoho mystéria, úplně vylučují vše, čeho nabyli na úrovni hmotné, a od neznámých sil si nechávají vyprávět o onom žití v moderním spiritismu.

Jiní souhlasili s druhými, že hmotné prostředky nevedou k ničemu, ale tvrdí, že rovněž nelze spoléhat na náhody neznáma, a obracejí se pro poučení k těm, kdo tvrdí, že ony taje znají z osobní zkušenosti, dávají se vést učiteli jiných plemen, zestárlých pod vedením duchovních chův svých církví, a uvádějí do našeho života proudy Východu v moděrní buddhistické theosofii. Jiní pak hlásají nekompetentnost těchto učitelů, kteří nevyšli z volného bádání, ale z vyprávění jiných, a hledají prostředky k samostatnému bádání, pohružující se do nauk starých badatelů v tradicionálním okultismu.

Konečně je řada těch, kdo se snaží sloučit všechny tyto prostředky, vybírají ze všeho podle míry svého pochopení a uvádějí do všech těchto zdrojů ducha moderního kriticizmu.

Všichni tito badatelé se více méně rozešli s proudem ostatní vědy; všichni ve svých důsledcích, většina i ve svých prostředcích. Co se týká důsledků, nemůže být nestranný pozorovatel, jenž opravdu zná výsledky různých těchto škol, ani na okamžik v pochybnostech, že nejvíce dosáhli a daleko, daleko nejdále došli ti, kteří se vlastní silou vrhli do praktického bádání, vedeni naukami starého podání, praktičtí tradicionální okultisté, hermetikové.

A ostatní svět? Ten, jenž se neodchýlil od svých uznaných, oficiálních vědeckých učitelů? A tito učitelé? Jak oni se chovají k

nepopiratelným výsledkům okultistů?

Jednou z prvních zásad vědecké obce je zachování vědecké souvislosti. Zcela právem žádají uznání představitelé moderního vědění, aby každý objev a každý pokrok byl řádně setkán a sepředen, uveden do spojitosti s dosavadním poznáním tak, aby zbytečně nenastaly mezery a roztržky v jednotném táboře vědy, aby nepovstaly ostrůvky vědění, jež nesouvisíce s ostatními, učinily by z lidstva i na poli vědy řadu nesouvislých a sobě si navzájem nerozumějících „intelektuálních národů“ rozdílného ideového původu a rozdílných plemen. Nedivme se tedy, že se zdráhají skokem opustit svůj tábor, v němž mohou poukázat na tolik zdárných výsledků na poli hmotném, a žádají, aby jim byla dána možnost dospět k okultním výsledkům v souvislosti s jejich dosavadním snažením.

A je to především Papus, jenž se ujal úlohy spojit okultismus s moderní vědou a ukázat souvislost a totožnost zásad obojího pole lidského poznání.

Ve své „Magii“ vykládá Papus okultistické učení o přirozeném složení člověka a přírody. Vykládá je způsobem a prostředky fyziologie a moderní přírodovědy. Ukazuje shodnost zásad okultní tradice a moderní vědy. Podává z jedné strany moderně založený vědecký základ okultismu, z druhé strany možnost nahlédnout na základě vlastního názoru na způsob, jak na přírodní problémy nazírali staří. – Základní myšlenkou Papusova díla je tedy rozptýlit předsudky a umožnit neokultistovi stát se okultistou, aniž by musel obětovat i jen špetku oněch zásad kritiky a vědeckého sebevědomí, na něž je moderní člověk právem hrdý.

Ale cena Papusova díla tím není vyčerpána. Činí-li Papus takto pořádek s předsudky materialismu, činí z druhé strany i pořádek mezi poblouženými a předsudky v táboře okultistů. Jakožto člověk veskrze moderní, odmítá Papus všechno naprosté spoléhání na cizí autoritu, kterou připouští jen jako rádce, ale ne jako vůdce; proto jej vidíme stavět se pevně proti výstřelkům onoho falešného okultního

mysticismu, jenž není schopen stát na svých vlastních nohou a hledá učitelství autority buď ve světě nadhmotném, nebo opisuje nauky cizích mistrů. Nehlásá věření, ale bádání. Poměry, za nichž byla jeho „Magie“ napsána, způsobily, že se postavil do opozice jmenovitě proti naukám hlásaným na evropském západě školou „esoterického buddhismu“, theosofickou společností, v níž Papus a s ním všichni osobně, vlastní zkušeností pracující okultisté západu vidí nepřítele samostatného duchovního rozvoje naší doby a nacházejí v tomto pokusu roubovat plody cizí, klesající kultury na náš mladý západní kmen, ne zušlechtění, ale otravu naší vlastní mízy. Od té doby uplynula hezká řada let – a zkušenost dala Papusovi za pravdu. Theosofická společnost vykonala svou úlohu: vniknutím cizích šťáv do evropského organismu byly vyburcovány v něm ukryté životní síly, svatyně, v nichž byly po dobu zatemnělosti ukryty poklady domácích tradic, otevřely své brány a mohutné hnutí západního okultismu bylo takto vyvoláno do praktické existence a do veřejného života takřka přes noc. Dnes, kdy tato úloha – probuzení západního okultismu kterou musela theosofická společnost vykonat, byla provedena, vidíme tuto společnost rozpadávat se a vůčihledně se měnit. Cizí živly jsou tráveny západním duchem, a duch, jenž dnes vládne v jejích řadách, je zcela jiný, než byl tehdy, kdy se domnívala, že má právo s pohrdáním pohlížet ze sněžných Himalájí na vše, co děje se na západních pláních. Každý opravdový okultista dosud pohlíží k Himalájím s úctou, ale také ví, že co k nám přišlo v tomto jménu, se liší od učení, jehož jménem se kryje, právě tak, jako se středověká scholastika lišila od učení Ježíšova.

Theosofická společnost byla nucena uznat svoje omyly, a mezi jejími evropskými reprezentanty dnes nemůže být pochyby o tom, že bude úplně přizpůsobena západnímu duchu. Alespoň na evropské pevnině z tohoto bývalého proudu dnes již zbývá vlastně jen jméno, pod nímž vládne v jejím dosud mohutném organismu duch jiný, který ji neutvořil...

Je ještě nutno zmínit se o druhém, u nás mocném proudu: o spiritismu. Spiritismu náleží zásluha, že to byl on, jenž prorazil

kamennou ohradu, kterou materialismus sepal své věřící. Před jeho drtivými ranami byla nucena kapitulovat řada nejznamenitějších učenců, a těm, kdo spiritismus vyvolali, patří v první řadě zásluha, že hradby materialismu jsou dnes nadobro rozvaleny. Když se neviditelno samo přihlásilo o slovo armádou nevysvětlitelných úkazů a sil, které vnikly do celého lidstva, od hradu králů až do chatrčí horských dělníků, bylo marné bránit nadsmyslnu v přístupu zbraněmi z kasáren akademických stolic. Spiritismus postavil celou veřejnost před nepopiratelná fakta – a proti faktům veřejně známým nelze bojovat. Spiritismus takto vyhověl faktické potřebě doby, a má mimo to zásluhu, že v nejširších vrstvách znovu oživil víru v nesmrtelnost a nekonečnost žití a vyhověl tím náboženské potřebě lidu, v němž se stal mocným stavitelem proti šířícímu se raku materialisticko-atheistického socialismu. Ze nevyhověl též potřebě intelektuální, ukázala nejlépe theosofická společnost, která – ač se proti němu příkře postavila – získávala své členy hlavně z řad inteligentů, kteří uznávali spiritistická fakta, ale nenalézali v naukách spiritismu onu rozumovou potravu, na kterou si jako odchovanci moderní vědy navykli.

Racionalistická theosofie našla svého soka a vítěze v západním okultismu; nábožensky naladěný spiritismus je sledován jiným hnutím, jemuž prorazil a připravuje cestu a které se již počíná hlásit i na povrchu veřejnosti, spojujíc zásady volnosti a osobního snažení spiritismu se zásadami soustavnosti a tradiční pravdivosti. Nechci předbíhat událostem a ponechávám nejbližší době, aby toto mocné hnutí hledajících duší přivedla k platnosti i u nás. Poznámávám jen, že vůči tomu, co je ve snahách theosofů a spiritistů krásného a vznešeného, přichází i toto hnutí jako každá skutečná pravda: „ne rušit zákon, ale naplnit jej.“

Taková je situace, za jaké je veřejnosti podávána tato Papusova kniha, která pro různé příčiny spočívající ve stavu věcí u nás, je vydána snad trochu nepřipraveně a nakvap. Ovšem kde se jedná o nutnou pozitivní práci, je nutno obětovat maličkosti, aby se připravilo velké. Doufám, že „Magie“ i u nás dostojí svému úkolu a oplodní duše v

našem národě od věků samostatně myslitelském snad více připravovaném pro doby příští, než leckde jinde. Budu šťasten, vzbudí-li aspoň touhu poznat více z onoho proudu západního okultismu, jenž kolem nás stále silněji vlní myslmi, čeře i u nás klid všech, kdo jsou schopni od našeho úporného životního a národního zápasu vzhlednout vzhůru k výšinám nadhvězdného Ideálu.

Úvod

„Smrt ideálu“, tak by mohlo znít heslo XIX. století.

Všude vzrostlo a zjevně prospívá to, co jsme zvykli nazývat pozitivním duchem. Ve vědě divuplné práce analytiků zdolaly legendy a sentimentálnost vlité do našich srdcí matkami, vychovatelkami našeho dětství, a materialismus si dobyl občanského práva na universitě. V umění vládne naturalismus, ostatně dosud hájený geniálním mužem.[1] I v lásce nahradil „pozitivní duch“ téměř všude šlechetné nadšení minulých dnů, a pokolení škarohlídů ráčí vyměnit své fyzické neschopnosti za dukáty slečny, které její rodiče ukládají na pět až deset procent, podle toho, jak dopadne svatební smlouva. Mám vykládat o náboženství těmto farizejům, z nichž se skládá naše kněžstvo, či těmto modlářům, z nichž se skládají naši věřící, odměřující svůj bigotismus podle pozlátka Církve?

A přece, jak bylo všechno toto počtářské a rozumovačské období užitečné k osvobození všeobecného rozumu! Jak nesmírné pokroky je možno čekat od tohoto sestoupení ideálu do podsklepi, za předpokladu, že tento ideál, ještě celý nasáklý spatřeným utrpením, opět vystoupí do svého intelektuálního střediska.

Neboť je-li na světě věčná pravda, je pravdou i to, že materialismus má již sám v sobě zárodek svého pádu.

A proto – na konci XIX. století – když pan Charcot[2] znovunalezl v Salpetriére[3] křečové fáze starověké sibylly, středověké čarodějnice a moderní konvulsionářky, provozuje magii. Dr. Luys, [4] přenášeje v nemocnici de la Charité nemoci z jednoho organismu do druhého pomocí transplantace,[5] provozuje magii. Pánové Liébault a Bernheim,[6] tvoříce v Nancy sugescí mozkové larvy, provádějí magii. Stejně plukovník de Rochas[7] na polytechnické škole, dáváje svým subjektům pociťovat z dálky vše, čím působí na voskovou figurku,

provádí magii prvního řádu, zcela jako pan profesor Richet[8] konstatuje magická fakta. A pan Horace Pelletier, jak vysvítá ze zprávy bývalého chovance polytechnické školy, pana Louise Lemerle, když znovunalezl způsoby indických fakírů a pohyboval prostřednictvím svého slova neživými předměty – jako kdysi Orpheus – je mágem v malém.

Nebudeme mluvit o oněch přeludech, „strašidlech“ žívoucích lidí, o oněch obrazech lidí umírajících, o oněch zjeveních neviditelná, které tak otřásly strnulostí našich otupených fyziologů a položily před zraky materialismu, smyslovosti, naturalismu a atheismu znepokojivou záhadu onoho řádu vědomostí, které již byly zařazeny mezi hračky zašlých dob, záhadu magie – máme-li ji nazvat pravým jménem.

Události se hromadí, svrchovaně logické ve své brutálnosti. Je nutno přistoupit k tomuto studiu; ale zbabělost, která je vlastní veškeré líné nehybnosti a veškeré líné rutíně, hledá zadní dvířka, kudy by unikla nezbytnému závěrku, jež cítí již jako nezbytný.

Zavádějí se ankety k ustanovení fakt, píší se tlusté knihy ke shrnutí příznivých úsudků ankety, zakládají se nudné a vědecké revue k sdělení statistiky psychologických úkazů a shromažďují se sjezdy k nalezení „přijatelných“ výrazů a pojmenování k užítku těsných mozečků novofilosofů a ještě těsnějších názorů žokejů a panenek, jež tvoří parfémované posluchačstvo našich roztomilých profesorů intelektuality v jejich „elegantních“ kursech.

Lze nastoupit dvojí cestu. Je možno se spokojit sbíráním těchto zvláštních fakt, aniž bychom se kdy odvážili otevřeně přistoupit k naukám, jež z těchto fakt plynou. To je takzvaná vědecká kariéra, kterou doporučuji obzvláště mladým medikům, chtivým tučných platů a akademických křesel. Je též možno postoupit až k původu těchto skrytých věd, studovat staré, kteří znali tato fakta a jiná podobná, a zvali vše pravým jménem; pak provozujeme magii vědomě a rozumově: to je cesta odmítnutých, zkázonosných a prokletých. Nedoporučuji ji nikomu, neboť nevede ani k bohatství, ani k úředním počtám, a kdo se

k ní přiblíží, než ji nastoupí, ať je připraven snést tři velké zasvěcovací oběti, umět trpět, zdržet se a umírat.

Ale ať už ho očekává jakýkoliv osud, nesmí se chovatel posvátné tradice prohřešit svému poslání. Až dodnes byla naučení esoterismu uzavřena v lůně okultních bratrstev, která je zachovala netknuta. Nadešel okamžik, kdy vystoupí z ústraní, až dosud nezbytného, a uvedou na pravou míru chabé kopie a klamná ponětí, která se snaží rozšířit v davu směšné osobnosti nebo nevědomí badatelé. Nyní je nutno, aby duch svobody zvítězil nad klerikálním zatemňovačstvím, odhalil beze strachu nauky praktické magie a přizpůsobil je vědě naší doby. A ať se ti, kdo vědí, této publikace nehrozí; mase hyliků, hmotářů se toto vše bude zdát prázdným sněním nebo šíleným blouzněním a pochopí a budou jednat jen ti, kdo jsou hodni mystického adeptství. Magická fakta jsou nebezpečná, a podle příkladu jednoho z našich největších současných mistrů, Eliphase Léviho, [9] varuji hned předem neopatrné, že se vydávají v nebezpečí šílenství nebo smrti, pokud sledují tato studia z pouhé zvědavosti. Kdokoliv se bojí utrpení, obává se strádání nebo se hrozí smrti, učiní jistě lépe, bude-li místo magie studovat sport, a lýtka baletek pro něho budou vhodnějším divadlem než vidění astrálna.

Ostatně existují pokleslé magické experimenty, k použití bázlivým lidem, a já mohu jen důtklivě radit těm, kdo se chtějí po obědě pobavit, provozování takzvaných spiritických projevů. Není to obtížné a je to velmi zábavné. A pak, je to tak vzdálené od opravdové magie, že není třeba obávat se vážných příhod, pokud se včas zastavíme.

* * *

V okamžiku pádu a přeměny starého světa daly svatyně svolení k rozhlášení jedné části mystérií; a alexandrijská škola, gnose a rodící se křesťanství volaly všechny rozumné bytosti k posvátnému obcování s božským Slovem.

Naše doba jeví nápadné podobnosti s posledními stoletími starého

světa. Katolicismus zaujal na Západě místo starověkých náboženských nauk, a farizejové změnili průběhem věků jen jméno.

Všechny filosofické školy jsou v rozruchu, a katolicismus se nalézá ve smrtelné křeči, raněn klerikálním farizejstvím.

Současně vycházejí na světlo nejrůznější nauky a nejtajnější tradice. Východní tradice, reprezentovaná buddhismem, se marně pokusila zmocnit intelektu staré pevniny. Na veřejnost hned vystoupily školy přechovávající západní tradice a přihlásily se o místo, které se jim pokoušela vzít mlhavá indická mystika (která ve Francii náhle klesla na šest představitelů). Kabala ustavila svoje učení; Martinismus, novějšího původu, rozšířil svůj vliv a sledoval, jak se počet jeho zasvěcenců stonásobí; znovu se objevuje gnose, živější než kdy předtím; a toto neočekávané hnutí, jež vede duchy k spiritualistické filosofii, je tak zřejmé, že povstávají řemeslníci, kteří se bez tradice a bez vědomostí pouštějí do výroby „magických děl“, jako dříve vyráběli pojednání o „popularizaci věd“ a jako budou zítra vyrábět příruční knihy čarodějství. Proti nim existuje jediná účinná zbraň: světlo tak úplné, jak jen je to možné.

Co výstředních titulů, co reputací zbudovaných na odvaze prázdných tvrzení a na neospravedlněné pýše se zhrouť jako domky z karet, až každý bude mít pojem o původu, přeměnách a přízpusobeních magických praktik. Jen pro tyto lidi jsou tyto knihy „nebezpečným pojednáním“, neboť oni se velice podobají „klátícím se třtinám“ na břehu.

A přece, jestliže obdobjí založené na zákoně „vývoje myšlenky“ jsou pravdivé, nemůže si žádná z těchto nyní činných škol činit nárok na vítězství. Všechny tyto opozice, všechny tyto zápasy pracují na přerodu; a jen abych podle svých sil pomohl obeplout toto nebezpečné předhoří, rozhodl jsem se nakvap uveřejnit souhrn svých prací. Jsem si ostatně jist, že neshlédnu zaslíbenou zemi, jejíž spatření je vyhrazeno budoucím pokolením.

Budiž mi dovoleno podat zde některé podrobnosti o rozvrhu tohoto díla.

* * *

Šest let jsem shromažďoval dokumenty a prováděl pokusy nutné k sepsání knihy o experimentální magii, které by ukázaly, že všechny magické úkony jsou vědeckými experimenty prováděnými na silách, dosud málo známých, ale ve svých všeobecných zákonech velmi podobných nejpůsobivějším silám fyzickým, jako magnetismu a elektřině.

Příprava takového díla je dlouhá, a budu proto potřebovat ještě několik let, abych je dovedl ke zdárnému konci.

A zatím vůči množícím se omylům, páchaným ve jménu magie, vůči směšnosti, kterou jistý autor,[\[10 \]](#) velký umělec, ale špatný experimentátor, pokrývá vše, co souvisí s těmito studii, a hlavně vůči důtklivým rozkladům mých přátel, jsem se rozhodl uveřejnit tento co nejtěsnější a co nejvíce vědecký souhrn této praktické části okultní vědy. Tento souhrn má sloužit pouze jako úvod k výbornému „Rituálu“ Eliphase Léviho, jemuž obecně vytykají, že není dost praktický, poněvadž ho nechápou.

První část mojí práce, teorie, ukazuje teorie Pythagorovy a Platonovy přizpůsobené současné psychologii, znovu přijaté Fabre d'Olivětem a znetvořené všemi překladateli.

Druhá část, realizace (uskutečnění), studuje možné projevení schopností lidské bytosti pod vlivem různých reakcí, přicházejících zvenčí. Je tu pojednáno o „zdravotnictví rozumu“, jež tvoří jednu z nejvlastnějších částí našeho osobního hádání. Kapitola o astrologii se již dotýká čistě technické části magie.

V adaptaci (přizpůsobení) vstupuji oběma nohama do učení čistě tradičního. K tomuto bodu směřují moje praktické pokusy, a mám důvody k prohlášení, že tu ještě potřebuji několik dalších let. Z nedostatku času jsem se musel držet dokumentů pocházejících z

rukopisů a „žaltářů“, a nečiním si iluze o podivném dojmu, který četba některých z těchto nauk učiní na současníka zvyklého na pozitivistické teorie. Dokumenty podané v této kapitole mohou být ale naopak mocnou podporou pro nezávislého badatele, protože ho ušetří velkých časových a finančních ztrát.

Protože tu již jedním o věcech zcela osobních, žádám, aby mi bylo čtenáři dovoleno představit osobu Papuse, jehož jméno je přejato od lékaře, démona první hodiny Nyctameronu Apollonia z Thyany. Čtenář pak bude vědět, s kým má co činit, a bude moci knihu zavřít, nebo ji hodit do ohně – jak mu bude libo.

Povoláním jsem doktorem lékařství v Paříži, kde jsem studoval, a zaměstnáním jsem studentem věd okultních. Lékařská kariéra byla jen přípravou k zaměstnání, neboť jakožto nemocniční externista jsem započal studium hypnotismu v nemocnici sv. Antonína, pokračoval jsem v něm v nemocnici de la Charité, kde jsem obdržel bronzovou medaili Veřejné pomoci a stal jsem se šéfem laboratoře pro hypnoterapii. Svoje večery jsem věnoval návštěvám mystických kroužků, kde jsem měl po čtyři léta svého pátrání příležitost být přítomen těm nejpobuřlivějším psychickým úkazům, které se mohou naskytnout. V této době jsem sebral nejdůležitější poznámky týkající se sestoupení magických pokusů do úkazů současného magnetismu a spiritismu. Současně jsem vstoupil do styku s okultními bratrstvy Evropy a Orientu. Nemám tu na mysli theosofickou společnost, sdružení bez tradice a bez syntetického učení, ze které všichni francouzští spisovatelé spěchali vystoupit, jak rychle jen mohli. Já sám jsem žádal o vyloučení z tohoto okolí, tak aby se všichni členové této společnosti dozvěděli o mém rozhodnutí, které mělo být utajeno, a to z platných důvodů. Hlasitě se přiznávám, že to málo vážných podniků, které jsem mohl zkusit a ověřit, mi bylo sděleno jistou orientální společností, jejímž jsem členem nejnižšího stupně. Ale všechny tyto historiky by nebyly pro čtenáře zajímavé. Postačí mu vědět, že moje lékařské povolání mu poněkud zaručuje naše znalosti fyziologie a že co se týká ostatního, odvolávám se na svou vlastní kariéru a na svá díla,

tedy jediné ručitele, které bych mohl nabídnout jako odpověď na pomluvy a urážky, jimiž bylo moje realizační dílo vždy obklíčeno.

Nečiním si žádné iluze o četných nedokonalostech tohoto díla, které je jen jakousi předmluvou díla úplnějšího a objemnějšího, které uveřejním po svazcích pod názvem „Metodické pojednání o praktické magii“. Toto metodické pojednání – uskutečním-li své přání – bude encyklopedií této otázky a bude obsahovat úplné otisky nejvzácnějších knih, rukopisů a žaltářů.

Připojuji ještě, že toto elementární pojednání, které je z části sestaveno z poznámek sebraných během několika let, bylo napsáno za šest měsíců v nejrůznějších prostředích, v denních zaneprázdněných mého hmotného žití. První kapitoly teorie vznikaly na venkově v okolí Paříže. Realizace byla napsána v Paříži v Národní knihovně, velmi bohaté na rukopisy a vzácné knihy o těchto věcech. Konečně adaptace byla započata v Bruselu, pokračoval jsem na ní v Paříži a byla skončena v zimě, v lednu, v Cannes. Proto se dovoluávám veškeré shovívavosti ze strany čtenáře, ale ubezpečuji jej, že jsem zpracování této látky, tak málo známé většině současníků, věnoval veškerou péči.

Papus